

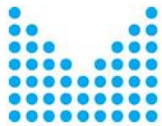
MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich



Nová zákonná úprava - přehled

- **zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich**
- **zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích**
 - skutkové podstaty přestupků „nepřevoditelných“ do zvl. pr. předpisů
- **vládní návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích**
 - dovršení procesu převádění skutkových podstat přestupků do zvl. pr. předpisů upravujících výkon veřejné správy
 - terminologické změny, revize nedůvodných odchylek
 - ST 929/0, předpokládaná účinnost: od 1. 7. 2017 (většina ust.)



Cíle reformy správního trestání

- **odstranění nedostatků současné právní úpravy:**
 - **absence obecné úpravy základů odpovědnosti za správní delikty s výjimkou stávajících přestupků** - pojem správního deliktu, podmínky odpovědnosti za správní delikt, okolnosti vylučující protiprávnost, zásady pro ukládání správních trestů apod.
 - **nedostatečná procesní úprava** - zejm. řízení o jiných správních deliktech než řízení o stávajících přestupcích



Hlavní teze

- sjednocení právní úpravy odpovědnosti za správní delikty fyzických osob, právnických a podnikajících fyzických osob do jednoho právního předpisu,
- vytvoření jednotného pojmu **přestupek** zahrnujícího správní delikty
- úprava **jednotného řízení o přestupku**
- subjektivní odpovědnost fyzické osoby a objektivní odpovědnost právnické osoby s možností se jí při prokázání zákonem stanoveného liberačního důvodu zprostit



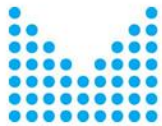
Obsah

Část první: Obecná ustanovení

Část druhá: Základy odpovědnosti za přestupek

Část třetí: Řízení o přestupcích

Část čtvrtá: Společná, přechodná a závěrečná ustanovení



Působnost zákona

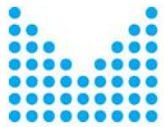
Osobní působnost (§ 4)

Exempce:

- a) příslušník bezpečnostního sboru,
- b) osoba podléhající vojenské kázeňské pravomoci, nebo
- c) osoba během výkonu vazby, trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence.

Ledaže:

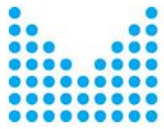
- to nebylo správnímu orgánu do vydání rozhodnutí známo
- pachatel přestal být shora uvedenou osobou před vydáním rozhodnutí



Základy odpovědnosti za přestupek

Pojem přestupek (§ 5)

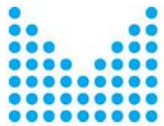
- materiálně formální pojetí:
 - společensky škodlivý
 - protiprávní
 - zákonem výslovně označen za přestupek
 - znaky stanovené zákonem
 - nejde o trestný čin – subsidiarita vůči trestnímu právu



Základy odpovědnosti za přestupek

Zákon definuje řadu dalších pojmů:

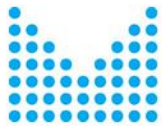
- **pokus přestupku (§ 6)**
- **pokračování v přestupku (§ 7)**
- **trvající a hromadné přestupky (§ 8 a 9)**
- **opomenutí (§ 10)**
- **spolupachatelství (§ 11),**
- **zvláštní subjekt přestupku (§ 12)**
- **nepřímý pachatel (§ 13 odst. 2, § 20 odst. 5)**



Odpovědnost fyzické osoby

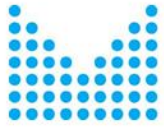
Pachatel

- věk (15 let)
- přičetnost
- zaviněné jednání (úmysl, nedbalost)
 - omyl skutkový
 - omyl právní
- naplnění znaků přestupku (nebo pokusu, je-li trestný)
- odpovědnost zákonného zástupce a opatrovníka (§ 14)
- odpovědnost organizátora, návodce nebo pomocníka (stanoví-li tak zákon)



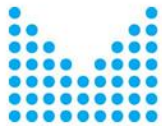
Odpovědnost právnické osoby

- odpovědnost za přešupek bez ohledu na zavinění (možnost zprostit se odpovědnosti při prokázání liberačních důvodů)
- skutkovou podstatu přešupku právnické osoby fakticky naplní svým jednáním fyzická osoba, jejíž jednání se přičítá právnické osobě,
- a to
 - při činnosti právnické osoby,
 - v souvislosti s činností právnické osoby nebo
 - ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu



Odpovědnost podnikající fyzické osoby

- koncepce odpovědnosti obdobná jako u právnické osoby (se stanovenými výjimkami)
- naplnění znaků přestupku **při podnikání nebo v přímé souvislosti s ním**
- porušení povinnosti uložené **podnikající fyzické osobě nebo fyzické osobě**

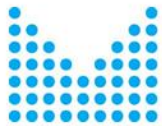


Okolnosti vylučující protiprávnost

Nutná obrana, krajní nouze - zpřesnění podmínek

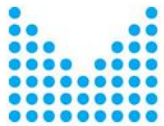
- např. odlišné vymezení excesu z nutné obrany - nemusí být přiměřená, nesmí však být zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku

Svolení poškozeného, přípustné riziko, oprávněné použití zbraně - nově formulované důvody



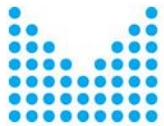
Promlčecí doba

- **Délka promlčecí doby: 1 a 3 roky**
- Stavení
- Přerušení
 - oznámením o zahájení řízení
 - vydáním rozhodnutí o vině
 - vydáním rozhodnutí o narovnání
- Stanovení maximální délky promlčecí doby v případě jejího přerušení: 3 a 5 let



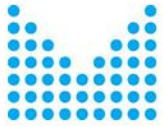
Správní tresty a jejich ukládání

- a) napomenutí
- b) pokuta
- c) zákaz činnosti
- d) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty
- e) zveřejnění rozhodnutí o přestupku



Správní tresty a jejich ukládání

- podrobnější **kritéria pro určení druhu a výměry správního trestu**, včetně přitěžujících a polehčujících okolností
- **pravidla pro ukládání správních trestů za více přestupků** (absorpční a asperační zásada)
- **podmíněné upuštění od uložení správního trestu**
- **upuštění od uložení správního trestu**
- **mimořádné snížení výměry pokuty**



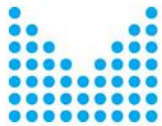
Ochranná opatření

Omezující opatření - § 52

- zákaz navštěvovat veřejně přístupná místa,
- povinnost zdržet se styku s určitou osobou nebo vymezeným okruhem osob,
- podrobení se vhodnému programu pro zvládání agrese nebo násilného chování

Zabrání věci nebo náhradní hodnoty - § 53 a § 54

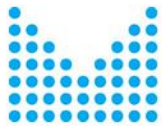
- nebylo možno uložit trest propadnutí věci
- např. věc nenáleží pachateli nebo ho nelze potrestat
- vyžaduje to obecný zájem



Zvláštní ustanovení o mladistvých

§ 55 - 59

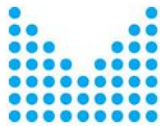
- **Při ukládání správního trestu mladistvému se přihlíží k jeho osobnosti včetně jeho věku a rozumové a mravní vyspělosti, jakož i k jeho osobním poměrům tak, aby jeho další vývoj byl co nejméně ohrožen.**
- **Horní hranice sazby pokuty se u mladistvého snižuje na polovinu, přičemž však nesmí přesahovat částku 5 000 Kč; to neplatí, je-li mladistvý podnikající fyzickou osobou.**
- **další důvod pro upuštění od uložení správního trestu mladistvému**



Řízení o přestupcích - příslušnost

§ 60 až § 64

- **věcná příslušnost**
- **místní příslušnost**
 - základní hledisko - místo spáchání přestupku
 - speciální důvod delegace nutné
- **funkční příslušnost**
 - komise pro projednávání přestupků jako zvláštní orgán obce
 - konkrétní okruh vymezí starosta X nelze pověřit komisi rady obce (§ 103 odst. 2)



Postup před zahájením řízení

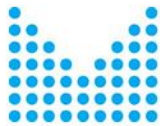
A) Odložení věci - § 76

- důvody odložení (obligatorní, fakultativní)
- usnesení pouze poznamenané do spisu x usnesení, které se oznamuje

B) Předání věci

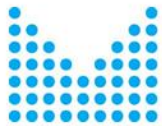
- obdoba postoupení věci dle § 71 z. č. 200/1990 Sb.
- před zahájením řízení i v jeho průběhu
- usnesení poznamenané do spisu

C) Zahájení řízení o přestupku



Zahájení řízení (§ 77 až § 79)

- Pouze z **moci úřední**
 - se souhlasem **osoby přímo postižené** spácháním přestupku - některé přestupky proti občanskému soužití a majetku
 - oznámení o zahájení řízení (popis skutku)
- Překážky řízení
 - zahájené trestní řízení nebo řízení o přestupku
 - pravomocné rozhodnutí o skutku v jiném řízení



Účastníci řízení a další osoby

Účastníci řízení:

- a) **obviněný**
- b) **poškozený** v části řízení, která se týká uplatněného nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení
- c) **vlastník věci**, která může být nebo byla zabráná

Další osoby vystupující v řízení:

- a) osoba, která dává souhlas se zahájením nebo pokračováním v řízení o přestupku (§ 71)
- b) Zákonný zástupce a opatrovník mladistvého obviněného, OSPOD (§ 72)



Speciální procesní ustanovení

- **zvláštní ustanovení o doručování veřejnou vyhláškou a zmocněnci účastníka řízení - § 66 – 67**
- **zvláštní pravidla pro nařizování ústního jednání**
- **výslech obviněného a právo klást otázky**
- **zvláštní zajišťovací prostředky**
- **speciální důvody pro přerušování řízení**
- **zvláštní pravidla pro vedení společného řízení**

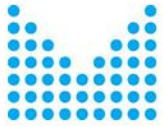


Adhezní řízení

Rozhodování o náhradě škody nebo bezdůvodného obohacení - § 89

Narovnání - § 87

- dohoda mezi obviněným a poškozeným
- právní mocí rozhodnutí správního orgánu o schválení dohody řízení končí



Zastavení řízení

Zastavení řízení - § 86

- meritorní - usnesením
 - obligatorní - § 86 odst. 1 písm. a), b), c), g), h) a l)
 - fakultativní - § 86 odst. 5
- procesní
 - usnesením - § 86 odst. 4
 - usnesením poznamenaným do spisu - § 86 odst. 1 písm. d) , e) , f) , i) , j) , k) , m) a n)



Rozhodnutí o přestupku

Rozhodnutí o přestupku – § 93 – 94

- náležitosti výrokové části
- nelze-li vydat bezodkladně, vydá se do 60 dnů ode dne zahájení řízení

Náklady řízení - § 95

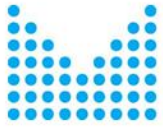
- uznání viny → náhrada nákladů řízení paušální částkou
- právo poškozeného na náhradu účelně vynaložených nákladů v adhezním řízení



Odvolací řízení

Řízení o odvolání - § 96 - 98

- vyloučení koncentrace řízení dle § 82 odst. 4 SŘ
- taxativní výčet důvodů zastavení řízení před předáním spisu odvolacímu správnímu orgánu
- plný rozsah odvolacího přezkumu
- zákaz reformace in peius
- beneficium cohaesionis



Příkaz

Příkaz - § 90

- napomenutí, pokuta, zákaz činnosti, propadnutí věci nebo náhradní hodnoty
- zákaz reformace in peius se neuplatní, pokud správní orgán v řízení změnil právní kvalifikaci skutku

Příkaz na místě - § 91

- napomenutí, pokuta (max. 10.000 Kč; nepodnikající mladistvý 2.500 Kč), záruka za splnění povinnosti, povinnost k nepeněžitému plnění (např. zabránění věci)
 - příkazový blok - pokuta, peněžitá záruka za splnění povinnosti



Postupy po právní moci rozhodnutí

Nové rozhodnutí - § 99

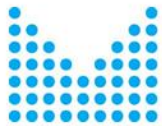
- upuštění od výkonu zbytku zákazu činnosti
- zrušení výroku o podmíněném upuštění od uložení správního trestu a na to navazující uložení správního trestu
- účast na amnestii

Přezkumné řízení - § 100

- vyšly najevo skutečnosti, které odůvodňují posouzení skutku, o kterém již bylo pravomocně rozhodnuto jako o přestupku, jako trestného činu
- rozhodnutí o přestupku vydáno přesto, že o totožném skutku již pravomocně rozhodl orgán činný v trestním řízení

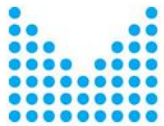
Přezkum příkazu na místě - § 101

- 6 – měsíční lhůta pro zahájení řízení



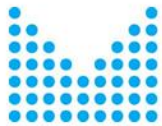
Společná ustanovení

- Působnost stanovená orgánům obce a kraje podle tohoto zákona je **výkonem přenesené působnosti**.
- **Amnestii** ve věcech přestupků uděluje prezident republiky.
- **Omezení pro přenos příslušnosti** k projednávání přestupků na základě veřejnoprávní smlouvy - uzavřené po nabytí účinnosti tohoto zákona
- **Evidence přestupků**
- **Přehled přestupků**



Kvalifikační požadavky na oprávněnou úřední osobu

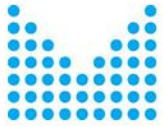
- Mgr. vzdělání v oboru právo na VŠ v ČR, nebo
- Bc. + zkouška odborné způsobilosti u MV
- též předseda rozkladové komise
- **požadavky nemusí splňovat**
 - osoba projednávající přestupek na místě, vedoucí ústředního správního úřadu
 - ostatní úřední osoby do 31. 12. 2022 (X předseda komise pro projednávání přestupků)
 - po 31. 12. 2022 - osoby starší 50 let, pokud nejméně 10 let projednávaly přestupky a rozhodovaly o nich



MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Účinnost

Zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2017.



MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Děkuji Vám za pozornost